ОТЧЕТ

за дейността на Управителния съвет на Сдружение с нестопанска цел в обществена полза „Асоциация Български въгледобив" за периода от януари 2021 до януари 2022 год.

Уважаеми дами и господа,

Искам да ви поздравя всички членове и гости и да ви пожелая от името на Управителния съвет ползотворно участие в Общото събрание на Асоциация „Български въгледобив"!

Общото събрание се провежда съгласно Устава на Сдружение с нестопанска цел в обществена полза „Асоциация Български въгледобив" и решения на Управителния съвет – протокол № 52/06.04.2022 г.

По-подробен преглед на състоянието на целия минерално-суровинен отрасъл в България през 2021 г., в настоящия доклад, не може да бъде направен поради липса на официална и обобщена информация в Българската минно-геоложка камара и НСИ (тази информация е налична към м. август).

Въпреки това, за подотрасъл Въгледобив от БМГК, ни е предоставена следната справка:

	2019	2020	2021
Твърди горива (хил. т.)	**28 490,2**	**22 480,5**	**28 460,5**
Лигнитни въглища	26 957,2	21 098,3	27 414,9
Кафяви въглища	1 488,1	1 322,3	996,0
Черни въглища	6,4	16,3	0,0
Нефтошисти	39,0	43,6	49,6

При все, налаганите в европейски и национален мащаб тенденции, сектор Въгледобив все още продължава да е гръбнак на българската електроенергетика в лицето на модернизиращата се „Мини Марица-изток" ЕАД, като при това трудностите при добива на въглища и подаването на твърдо гориво за ТЕЦ-овете в „Мини Марица-изток" ЕАД продължават.

В обобщен вид предоставената информация за изминалия период отразява дейността в дружеството, както следва:

Технико-икономически показатели на „Мини Марица-изток" ЕАД за 2021г

Рудник	*План 2021 г.*			*Изпълнение за 2021 г.*			*Въглища*	*Откривка*
	въглища, t	*откривка, m^3*	*Ко*	*въглища, t*	*откривка, m^3*	*Ко*	*%*	*%*
Трояново-1	**8 000 000**	**18 000 000**	2,25	**10 470 523**	**17 468 700**	1,67	130,88	97,05
Трояново-север	**7 500 000**	**27 000 000**	3,6	**7 683 343**	**17 776 710**	2,31	102,44	65,84
Трояново-3	**7 500 000**	**30 000 000**	4	**8 929 880**		0,00	119,07	0,00
ММИ ЕАД	**23 000 000**	**75 000 000**	3,26	**21 091 200**	**35 245 410**	1,67	91,70	46,99

От представената справка се вижда, че изпълнението на коефициента на откривка значимо се отличава от плановите стойности, което безусловно е недопустимо за планомерното развитие на минните работи. Осигуряването на отделните консуматори с енергийно гориво е следното:

Рудник	Консуматор		План 2021 г.	Отчет 2021 г.
„Трояново-1"	„ТЕЦ Марица изток 2"		7 000 000	9 323 332
	Брикел	енерг.	1 000 000	1 147 191
	ТЕЦ „AES - Гълъбово"			
	общо		**8 000 000**	**10 470 523**
„Трояново-север"	Брикел	ТЕЦ 1		124 851
		енерг.	2000000	2 017 848
	ТЕЦ „AES - Гълъбово"		5 500 000	5 540 644
	общо		**7 500 000**	**7 683 343**
„Трояново-3"	„КонтурГлобал Марица изток 3"		7 500 000	8 777 647
	„ТЕЦ Марица изток 2"			
	Брикел	енерг.		152233
	общо		**7 500 000**	**8 929 880**
„Мини Марица-изток" ЕАД	„ТЕЦ Марица изток 2"		7 000 000	9 323 332
	„Контур Глобал Марица изток 3"		7 500 000	8 777 647
	Брикел	ТЕЦ 1	0	124 851
		енерг.	3 000 000	3 317 272
	ТЕЦ „AES - Гълъбово"		5 500 000	5 540 644
	общо		**23 000 000**	**27 083 746**

Въпреки трудностите от различен характер, и през този отчетен период могат да се отчетат някои от постиженията на нашите колеги ***(по информация, публикувана на сайта на дружеството)***:

Завършена е промяната на трасето на електропровод „Знаменосец" 110 kV (***09.02.2021***), и така той достига дължина от почти 32 километра, т.е. най-дългия електропровод в комплекса. Новото трасе на електропровод „Знаменосец" 110kV е изградено успоредно на електропровод „Овчарица 220 kV, собственост на

„Електроенергиен системен оператор" ЕАД (части от двата електропровода са се намирали непосредствено пред фронта на работа на рудници „Трояново-1" и „Трояново-3"). Този електропровод е с важно значение за сигурността и целостта на енергийния пръстен, захранващ комплекса.

Поредна среща в търсене на най-добрите перспективи за бъдещето на „Мини Марица-изток" и енергийния комплекс, в интерес на българските потребители и сигурността на електроенергийната система, е проведена (***25.02.2021***) между **ръководството** на въгледобивното дружество инж. Андон Андонов и министъра на образованието Красимир Вълчев, зам.-министъра на енергетиката Жечо Станков и **от страна на** КНСБ - президентът Пламен Димитров, лидерът на браншовия миньорски синдикат към КНСБ Валентин Вълчев, както и представители на синдиката в дружеството.. Обсъдено е състоянието на въгледобива в мините и работата на топлоцентралите от комплекса „Марица изток" в светлината на „Зелената сделка". Инж. Андон Андонов запознава гостите си с основни параметри на извършваната дейност и финансовото състояние на дружеството. Той подчертава, че от началото на експлоатация на Източно-маришкото находище са добити 1 231 177 594 т въглища и разкрити, транспортирани и насипани 4 850 060 486 куб. м земна маса. Изпълнителният директор е категоричен, че технологично решение за бъдещето на мините и централите има и посочва съществуваща топлоцентрала на въглища в САЩ, с инсталирана технология за улавяне и съхранение на CO2. Предлага тази технология да бъде проучена и приложена и в комплекса „Марица-изток", което ще даде шанс на въгледобива в Маришкия басейн. **Инж. Андонов е убеден, че има технологични решения за улавяне, съхранение и употреба на въглеродния двуокис и те трябва да бъдат използвани.**

Зам.-министър Жечо Станков разяснява изпълнението на целите, поставени в Европейския съюз за въглеродна неутралност към 2050 г. и произтичащите от това възможности за преобразуване на работата в енергийния комплекс. Той анализира и перспективите за използване на големите площи за соларни панели и за индустриални паркове в близост. Той определя като голям пробив създаването на Институт за устойчив преход и развитие в структурата на Тракийския университет с цел обединяване усилията на академичната мисъл, местната власт и водещи институти в чужбина в търсене на технологии за развитие на комплекса, с осигурени екологични параметри. В Интегрираният национален план в областта на енергетиката и климата на Република България до 2030 г., с хоризонт до 2050 г., се предвижда въглищните централи да продължат да бъдат основни базови мощности в българската електроенергетика. Според Българската страна преходът трябва да бъде плавен и съобразен със спецификите на всяка отделна държава. Стратегията за устойчиво енергийно развитие на Р България до 2030 г. с хоризонт до 2050 г. отразява политиките в областта на енергийната ефективност, и развитието и прилагането на нови енергийни технологии.

Андрей Новаков - Евродепутат в групата на Европейската народна партия (ЕНП) от 2014 година обявява (***31.03.2021***) на сайта на „Марица-изток" ЕАД - ЕВРОПА ОСИГУРЯВА СРЕДСТВА ЗА ПРОЕКТИ ЗА УЛАВЯНЕ И ИЗПОЛЗВАНЕ НА ВЪГЛЕРОД

В неговото изявление се твърди, че ***Въгледобивът има бъдеще***, ***България се нуждае от ефективната работа на централите***; и че ***Могат да се запазят работните места и икономиката на региона чрез улавяне и съхраняване/използване на въглерод***.

Българският евродепутат е убеден, че ***Европа няма да затваря мини и централи***, че ***Не се прави нищо за мините и ТЕЦ-овете***, и че ***Проектите за улавяне, съхранение/използване на въглерод са нереални.***

Бъдещето на комплекса „Марица-изток" в светлината на новите възможности, които предлагат науката и технологиите са обсъдени и на среща в централата на въгледобивното дружество (***14.04.2021***) между изпълнителния директор на „Мини Марица-изток" ЕАД Андон Андонов, ректорите на Минно-геоложкия и Техническия университети - проф. д-р Ивайло Копрев и проф. дн инж. Иван Кралов, който бе придружен от декана на Енергомашиностроителния факултет на ТУ проф. д-р инж. Тотьо Тотев и проф. Георги Тодоров, Заместник-декан по научно-изследователска дейност и международна интеграция на ТУ- София.

Акцент в проведените разговори е проект за удължаване живота на комплекса, който има подкрепата на най-високо ниво в държавата и трябва да бъде включен в Плана за възстановяване и устойчивост на Република България. Пояснено е, че започва предпроектно проучване, за установяване на възможностите за улавяне, транспортиране, съхранение и утилизация на CO2 на територията на страната. Участници в срещата НАУКАТА В ПОМОЩ НА ЕНЕРГЕТИКАТА И БЪДЕЩЕТО НА КОМПЛЕКСА „МАРИЦА-ИЗТОК" са подчертали загрижеността си и големия интерес

от възможността комплексът да продължи да работи, изразили са своята увереност, че визия със „зелен елемент" изпълнява изискванията и условията на Зелената сделка и са определили целта си като мисия на науката в подкрепа на енергетиката в България. Дискусиите са продължили по-късно и с изпълнителния директор на „ТЕЦ Марица-изток2" ЕАД Живко Динчев.

Директорът по производствено-технически въпроси в „Мини Марица-изток" ЕАД инж. Ясен Чаушев е носител на Годишната награда за 2020 г., за принос в област „Минно дело и геология" от Научно-техническия съюз – Стара Загора (НТС) (***22.04.2021***). Мотивите за награждаването му са приносът в оптимизирането на дължините на гумено-лентовите транспортьори (ГЛТ) за извоз на откривка в рудниците. Професионалната биография на нашия колега е тясно свързана с въгледобивното дружество. От 1998 г. работи последователно в рудник „Трояново-1" и рудник „Трояново-север", като началник-смяна, заместник ръководител участък, ръководител участък и ръководител производствено-технологичен отдел, а от 2014 г. и понастоящем, е директор по производствено-техническите въпроси в „Мини Марица-изток" ЕА. Член е на УС на НТС по МДГМ.

На ***28.04.2021*** г. представители на „Мини Марица-изток" ЕАД са провели часове по кариерно ориентиране за ученици от основните училища в община Раднево, по график предоставен от Регионалното управление на образованието в Стара Загора. Кариерното ориентиране е част от ангажиментите на „Мини Марица-изток" като партньор в дуалното обучение на Професионалната гимназия „Св. Иван Рилски", гр. Раднево. „Мини Марица-Изток" ЕАД е поело дългосрочни ангажименти да инвестира в обучението на млади хора чрез осигуряване на работа, а дуалното обучение има предимството за подготовка в реална работна среда. Потребностите на Дружеството мотивират младите хора да усвояват качествено нужните професии и да се реализират ефективно на пазара на труда.

По традиция в "Мини Марица-изток" ЕАД 28 април - СВЕТОВНИЯ ДЕН ЗА БЕЗОПАСНОСТ И ЗДРАВЕ ПРИ РАБОТА - се отбелязва с ритуал за поднасяне на венци и цветя пред паметника на загиналите при трудови злополуки работници и служители, по време на строителството и експлоатацията на минно-енергийния комплекс „Марица-изток" в Раднево. В него участват мениджърският екип на „Мини Марица-изток" ЕАД, управителите на трите рудника, социалните партньори, ръководители от управлението, работници и служители в дружеството (***29.04.2021***). Тази година мотото на традиционната инициатива е "Здравето и безопасността са основни трудови права. Да запазим живота на работното място!". Трайна тенденция от последните 10 години е намаляване на смъртните случаи и наранявания на работното място в „Мини Марица-изток" ЕАД. Грижата за здравето и съхраняването на живота на работниците и служителите на дружеството е първостепенна задача и приоритет за ръководството, което е предприело строги противоепидемични мерки за ограничаване на заболяването от Ковид-19 на територията на комплекса. Организирана е ваксинационна кампания

Носител на Годишната награда на НТС – Стара Загора за 2020 г. в област „Химия и екология" е инж. Антоанета Желязкова, ръководител „Изпитвателна въглехимическа лаборатория" към Рудник „Трояново-север" на „Мини Марица-изток" ЕАД (***05.05.2021***). Като ръководител на Изпитвателната въглехимична лаборатория (ИВХЛ) към Рудник „Трояново-север", с. Ковачево, тя разработва и внедрява система за управление на качеството, съгласно БДС EN ISO IES. Лабораторията е акредитирана от ИА БСА - 2010 г.

За пореден път „Мини Марица-изток" ЕАД предоставя тежка минна техника за подпомагане на дейностите по овладяване на горския пожар, възникнал в пресечена местност в района на село Планиново, община Тополовград, област Хасково (***23.07.2021***). Благодарение на направените около 7 км просеки в смесената дъбова и борова гора, пожарът е потушен. Кадрите на дружеството традиционно получават отлична оценка за работата си по време на подобни критични ситуации, заради добрата си подготовка и професионализъм.

По подобен повод (***05.08.2021***) благодарствен адрес до ръководството на „Мини Марица-изток" ЕАД е изпратен от областният управител на Сливен, по повод оказаното съдействие при потушаване на големия горски пожар край Твърдица в периода 27 - 29 юли, обхванал силно пресечени територии. Прокарани са над 2 км просеки с ширина 8 м през труднодостъпния терен и са подобрени над 5 км. горски пътища в района на пожара.

В края на първото полугодие на 2021 г. 22 ученици от 12 клас на Професионална гимназия „Св. Иван Рилски", гр. Раднево са завършили практическото си обучение в реална работна среда, по професия „Машинен техник", специалност „Машини и съоръжения за добивната промишленост и строителството" (***12.08.2021***). В резултат на активната работа с професионалните училища „Мини Марица-изток" ЕАД, са поканени за участие в Проект BG05M2OP001-2.014-0001 „Подкрепа за дуалната система на обучение" между Министерството на образованието и науката,

като бенефициент и Изпълнителна агенция „Оперативна програма "Наука и образование за интелигентен растеж" - управляващ орган на ОП НОИР, финансиран от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж" 2014-2020, съфинансирана от Европейския социален фонд. На 05.04.2021 г. изпълнителният директор на Дружеството сключи споразумения за партньорство с двете професионални гимназии за организиране и реализиране на обучение чрез работа (дуална система на обучение) на ученици в първи гимназиален етап.

В публикувания на ***16.08.2021*** материал - НАД 1300 СЛУЖИТЕЛИ НА „МИНИ МАРИЦА-ИЗТОК" ЕАД ПРЕМИНАХА ОБУЧЕНИЕ ЗА ПОЛУГОДИЕТО НА 2021 ГОДИНА – се обобщава, че през първото полугодие на 2021 година през различни форми на професионално обучение в „Мини Марица-изток" ЕАД са преминали 1326 работници и служители, т.е. 45% от планираното в Квалификационната програма на Дружеството, поради извънредната епидемична обстановка в страната и провеждането на дистанционно и онлайн обучение.

Квалификационната дейност е насочена към обучение на работници и служители, с цел по-ефективното им използване при производствена необходимост – пренасочване на друго работно място, съвместяване на длъжности, а също и при въвеждане на нова техника. Повишаването на професионалната квалификация и преквалификация на работниците и служителите е един от основните приоритети на Ръководството на Дружеството.

Организирането на обучението за придобиване на професионална квалификация и правоспособност на работниците и служителите от „Мини Марица-изток" ЕАД се осъществява от Центъра за професионално обучение, работещ по квалификационна програма, одобрена от Министерството на енергетиката. Дейностите, свързани с повишаване на квалификацията на служителите, имат за цел да развият съществуващите знания и умения, а също така и да придобият нови, а Квалификационната програма е отворена и се оптимизира периодично съобразно структурните, производствено-техническите и персоналните промени в Дружеството.

„Мини Марица-изток" ЕАД непрекъснато подобрява и развива своята социална политика. Корпоративната социална отговорност на „Мини Марица-изток" ЕАД е обвързана с ценностите за устойчиво развитие, социално отговорен работодател за близо 7000 души. Компанията непрекъснато подобрява стандартите за работа, за социално развитие, опазване на околната среда, стандарта на живот на своите служители и обществото.

Миньорите от Марица-Изток, за първи път от шест години насам, са посрещнали професионалния празник с рекорден добив на въглища за денонощие (***18.08.2021***) - 102 233 тона.

Преди 15 години, в навечерието на професионалния си празник 18 август, миньорите от най-голямото българско дружество за добив на въглища по открит способ, учредяват гражданско сдружение „Св. Иван Рилски", което набра средства за изграждането на архитектурно-скулптурния комплекс в почит на светеца, закрилник на българския народ и патрон на миньорите. Фигурата на свети Иван Рилски е изработена от бетон и гранит с височина 10 метра, вписана е в арка, която в горната си част сключва пространствен въздушен кръст, а в неговия център е разположена камбана.

На ***20.09.2021*** е отчетено, че за първи път в „Мини Марица-изток" ЕАД е проведено пробно стажуване на ученици от първи гимназиален етап на дуалната система на обучение от ПГ „Св. Иван Рилски", гр. Раднево и от ПГЕТ „Г. С. Раковски", гр. Стара Загора. Шестдесет и един ученици от осми клас от ПГ „Св. Иван Рилски", гр. и на ПГЕТ „Г. С. Раковски", гр. Стара Загора са видяли своите бъдещи работни места в дуалното обучение. Пробното стажуване като възможност за поглед в бъдещето дава на младите хора шанса да надникнат в едно евентуално работно всекидневие и да усетят тръпката на практическото приложение на знанията, да посетят работна среда и да се срещнат с бъдещи наставници и колеги.

Декларация, подписана от изпълнителния директор на „Мини Марица-изток" ЕАД Андон Андонов, е изпратена до президента, министър-председателя, заместник министър-председателя по управление на европейските средства и до министрите на икономиката и енергетиката (***21.09.2021***), която е апел за подкрепа в търсенето на иновативни проекти, които биха дали бъдеще на комплекс „Марица-изток", и същевременно да отговарят на всички европейски изисквания. Под декларацията са положени 23 подписа с искане за създаване на експертен технически съвет към Министерския съвет, който да разгледа всички налични технологии, свързани с улавянето, съхранението или преработката на въглероден диоксид.

На ***12.11.2021*** е отчетено, че миньорите от Рудник „Трояново-1" са реализирали месечен рекорд като са добили 1 622 556 тона въглища през месец октомври. Този добив е 254% спрямо планираното за месеца. Постижението е резултат от добрите практики на управление в „Мини Марица-изток" ЕАД и от екипната работа в Рудник „Трояново-1". Този рекорд е върхов за 69

годишната история на рудника, като досега най-голям месечен добив на въглища е реализиран през февруари 2017-тагодина, когато са добити 1 531 087 т въглища.

За 2021 година в бизнес програмата на „Мини Марица-изток" ЕАД е заложен добив на 8 000 000 тона въглища за рудника. С рекордния добив в навечерието на седемдесетгодишнината си, Рудник „Трояново-1" осигурява необходимите 1 529 297 тона въглища за производството на електроенергия в най-голямата топлоелектрическа централа на Балканския полуостров „ТЕЦ Марица изток 2" ЕАД и 93 259 тона за заявките на „Брикел" ЕАД.

„Мини Марица-изток" ЕАД реализира по-висок добив на въглища в отговор на заявките на топлоелектрическите централи в Марица-изток за осигуряване на енергийния баланс на страната. Към 7 ноември годишният план за добив на лигнитни въглища е изпълнен 110% - добити са общо 21 537 910 тона въглища.

Най-голямото въгледобивно дружество - „Мини Марица-изток" ЕАД посреща края на финансовата 2021 г. без задължения и в добро финансово състояние. Вследствие на значително завишените заявки за въглища от топлоцентралите в Маришкия комплекс, Дружеството добива по над 3 млн. тона въглища месечно, което се отразява и на финансовото му състояние, а като резултат от усилената работа и разумно водената финансова политика, към момента „Мини Марица-изток" ЕАД отчита и над 120 млн. лева разполагаеми собствени средства.

Към 15.11.2021 г. Дружеството успя да погаси изцяло 20 млн. лева, усвоени като част от отпуснатия заем от 55 млн. лева от „БЕХ" ЕАД през 2020 г., и в момента не дължи нищо на принципала си. В същото време, без просрочия се обслужват всички задължения на компанията към бюджета, персонала и доставчиците. „Мини Марица-изток" ЕАД няма просрочени вземания от своите клиенти.

Екстремно високите цени на електрическата енергия през последните няколко месеца на 2021 г. за пореден път доказват важната роля на комплекса „Марица-изток" и в частност на „Мини Марица-изток" ЕАД за националната сигурност на Република България.

ОРГАНИЗАЦИОННА ДЕЙНОСТ

Асоциация „Български въгледобив" като Сдружение с нестопанска цел в обществена полза, е създадена на 03.12.1999г. с решение на Учредително събрание, вписана в СГС с Решение №1 от 29.06.2000 г., прегистрирана по новия Закон за ЮЛНЦ с Решение № 2 от 18.07.2007 и вписана в Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел със заявление А15 на 14.02.2018 г. Към момента тя се състои от 65 индивидуални и 5 колективни члена.

Основните цели на Асоциация "Български въгледобив" са:

1. Участие във формирането и провеждането на национална енергийна политика, максимално съответстваща на българските интереси;

2. Съдействие за успешното адаптиране на въгледобива в Република България към пазарни условия и по-нататъшното му ефективно технологично, икономическо и екологосъобразно развитие;

3. Подпомагане подготовката, професионалното усъвършенстване и развитие на кадрите във въгледобивния отрасъл.

Редовно сме отбелязвали и преди, тези основни цели, поставени още при учредяването на асоциацията, но те се се оказват още по-актуални, и силно належащи, тъй като развитието на бранша от година на година е във все по-тревожно и критично състояние, още повече предвид актуалната ситуация в страната през последната година и международната обстановка.

По действащият Устав висшият орган на Асоциацията е Общото събрание, което се свиква и провежда редовни заседания всяка година.

През миналата 2021 год. Общото събрание на Асоциацията се проведе в гр. София, ул. „Г. С. Раковски" 108, ет. 2. на 25.06.2021 г., като поради извънредната ситуация в страната и във връзка с мерките за превенция на COVID-19, на него присъстваха 18 члена. На него, с болка, бяха обсъдени основните проблеми за отрасъла.

По инициатива на нашия колега проф. д-р инж. Евтим Кърцелин в знак на признателност към хилядите миньори, минни строители, проектанти и ръководители, посветили не малка част от своя земен живот на строителството и експлоатацията на един от големите обекти на Българската енергетика - мини „Бобов дол", започна подготовката на многотомно издание 130 години мини „Бобов дол", включващо седем части: **Том 1**: История на мина „Бобов дол"от стари времена до 9. IX.1944 г. (Спомени на Димитър Кръстев Тонев); **Том 2:** 130 години мини „Бобов дол" (1891 - 2021); **Том 3:** Руднични стационарни уредби в мини „Бобов дол"; **Том 4**:

Механизиран добив на въглища в подземен рудник „Бабино“, мини „Бобов дол“; **Том 5**: Строителство на вентилационна шахта № 5 (последната шахта); **Том 6:** МИНСТРОЙ „Бобов дол“ главен изпълнител на обект: рудник „Бобов дол“ – обединен; и **Том 7**: АЛМАНАХ мини „Бобов дол“ (1891 - 2021). Въпреки затрудненията, предизвикани от ограничителните мерки, свързани с COVID-19, икономическата и политическата ситуация в браншa, през миналата година бе издаден **Том 1**: История на мина „Бобов дол“от стари времена до 9. IX.1944 г., а всички членове на АБВ, присъствали на събранието получиха по един екземпляр.

Известно внимание бе отделено и на участието на наши специалисти, членове на Асоциацията, в провеждани специализирани конференции и научни форуми у нас, свързани с безопасността на труда, развитието на някои основни звена в МГУ „Св. Ив. Рилски” и на целия университет като самостоятелна структура.

Общото събрание прие следните основни насоки за работа на Асоциацията през 2022 година:

I. Организационна дейност

1. Подготовка и провеждане на Общото събрание на Асоциация „Български въгледобив” през 2022 год.
2. Провеждане регулярни заседания на УС на АБВ, съгласно Устава на Сдружението.
3. Подпомагане дейността на клуба на миньорите-ветерани и при възможност участие на членове на УС в месечните им срещи.
4. Подобряване на взаимодействието и съвместната работа с другите браншови организации - синдикати, НТС по МДГМ, БМГК и МГУ „Св. Ив. Рилски”.
5. Участие в провеждането на научно-техническата дейност, организационните прояви и в заседанията на НТС по МДГМ.
6. Организиране и провеждане на срещи за координиране на дейността с ръководствата на сродните браншови структури.
7. Участие в честването на Деня на миньора.
8. Инициатива за публично обсъждане на бъдещото развитие на въгледобива у нас в контекстса на новите решения на ЕК (срок – октомври 2022 г.)

II. Научно-техническа и информационна дейност

1. Провеждане на съвместни научно-технически прояви със сдружения от НТС и сродни организации.
2. Участие на членове на АБВ в XVI Международна конференция по открит и подводен добив на полезни изкопаеми, която ще се проведе в периода 6 – 10 септември 2021 г. в хотел Астор Гардън, курортен комплекс “Св. Св. Константин и Елена”, гр. Варна.
3. Участие в Националната конференция „Състояние и перспективи на българската енергетика” - юни 2021 г. - Национален дом на науката и техниката, гр. София.
4. Участие в научната сесия на МГУ „Св.Ив.Рилски” на 19 - 20 октомври в Университета.
5. Участие в програмата на Клуба на експертите към НТС по МДГМ (ежемесечно)
6. Участие в Националната научно-техническа конференция „Минерално-суровинната база на България – нерудни полезни изкопаеми” – ноември 2021 г.
7. Участие с материали в сп. „Минно дело и геология” и в сп. „Геология и минерални ресурси”, както и в други издания по тематика, засягаща целите на Асоциацията.
8. Съдействие за участие на наши специалисти в научно-технически прояви в страната и в чужбина.
9. Популяризиране на публикационната дейност на членовете на АБВ на сайта на асоциацията.

Като част от организационната дейност може да се отбележи, че въпреки трудните (финансови) условия, поддържаме регистрацията на сайта на Асоциацията – www.a-bv.org, където имаме възможност да публикуваме наши материали. Поради определени правни ограничения препубликуване на трудове на наши членове обаче често е невъзможно. Въпреки наличието на редица обективни причини (вкл. финансови), осъвременяването на сайта все още не е факт, за което основно е отговорен УС.

Взаимодействието ни с НТС по МДГМ, както и с Федерацията на НТС е много добро. Включвахме се в провеждането на редица съвместни инициативи. Показателен е фактът че продължава при най-добри условия за нас, договор за офиса, който ползваме в сградата на ФНТС, осигуряване на възможност за провеждане на общото събрание и др.

Поддържането, съгласно законовите изисквания, на счетоводната дейност на Асоциация „Български вгледобив" и своевременното приключване на финансовата 2021 год. УС отново реализира като сключи договор с дипломирания счетоводител г-жа Десислава Сръндева.

Счетоводният баланс и отчетът за приходите и разходите ще бъде разгледан и обсъден допълнително на днешното Общо събрание.

Изпълнителеният орган на Асоциация „Български вгледобив", съгласно нейният Устав, е Управителен съвет, избран през 2015 г. в състав:

Председател: проф. д-р Станислав Топалов;

Зам. председател и завеждащ организационната дейност: инж. Алекси Алексиев;

Научна и информационна дейност – проф. д-р Евтим Кърцелин;

Сътрудничество с другите отраслеви структури – проф. д-р инж. Иван Марков;

Сътрудничество с бизнес-структури – инж. Милен Манов;

Регионално сътрудничество - инж. Делчо Баликов;

Работа по програми – доц. д-р Ромео Александров.

Заседания на УС съгласно изискванията на Устава и предвид ситуацията в страната с COVID – 19 са провеждани годината при възможност.

НАУЧНО-ТЕХНИЧЕСКА И ИНФОРМАЦИОННА ДЕЙНОСТ

Работата на АБВ в това направление през 2021 година премина в максимално съответствие с приетата програма.

На 3 юни 2021 г. се проведе ***Националната научна конференция „Състояние и перспективи на българската енергетика***", организирана от НТС по МДГМ, със съдействието на ФНТС в България; МГУ „Св. Иван Рилски"; БМГК; Клуба на експертите към НТС по МДГМ. Тя предизвика интереса на специалисти от различни области и привлече голям брой участници. Присъстваха настоящи и бивши ръководители на рудници и направления в „Мини Марица-изток" и „Минпроект", минни специалисти, геолози, еколози, енергетици, проектанти и др., както и онлайн участници. Докладите бяха фокусирани върху проблемите на ТЕЦ-овете в „Марица-изток" и на мините в комплекса във връзка със Зелената сделка. В първия пленарен доклад „Състояние на българската енергетика" инж. Щерьо Щерев, зам.-председател на НТС по МДГМ посочи основните параметри на произведената електроенергия през 2020 г. и направи обстоен анализ на тенденциите за цената ѝ от началото на 2021 г. както в общоевропейски, така и в регионален план. Авторът за пореден път очерта мрачната перспективата пред българската енергетика, ако се ликвидира добивът на местни въглища и производството на електрическа енергия от тях.

„Тенденцията за България през следващите години е цената на електроенергията да се повиши до изравняване с нивата в ЕС, които ще бъдат непосилни за българските битови и индустриални потребители." Инж. Щерев изрази надежда, че не е късно България да отстоява поетапно намаляване добива на въглища, съответно производството на електроенергия от тях в периода до 2050 г. при същите условия като Полша, Германия и Чехия.

Основните послания от доклада „Енергийният преход възможно ли е пълното преминаване към ВЕИ? на Боян Рашев, управляващ партньор в Denkstatt България, богато подкрепени от графични и таблични изображения, могат да бъдат обобщени по следния начин: Декарбонизация на енергийната система - случва се отдавна, но се движи изключително бавно; Енергиен преход, базиран на тотална електрификация и ВЕИ, и изискващ огромни количества метали; Ниво на концентрация на добива и запасите - много по-високо от това при фосилните горива; Към този момент Китай е най-големият печеливш от енергийния преход, а Медта и алуминият са непреодолима бариера пред тоталната електрификация; освен това Светът просто не може да добие нужните количества мед, за да осъществи енергиен преход с наличните технологии.

„Очакваната обща стойност на финансовите средства, необходими за преждевременното приключване на минните дейности в „Марица изток", се оценява в рамките на около 3 млрд. лв., при хипотеза за 10% непредвидени разходи. Това бе ясно казано в доклада, на бившия главен проектант на „Мини Марица-изток" инж. Иван Арсениев, **Минно-технологични, екологични и финансови аспекти от преждевременното прекратяване на минната дейност и производството на електроенергия в комплекс „Марица-изток"**.

Двата основни извода са:

✓ По отношение на електропроизводството – държавата няма нито техническа, нито финансова възможност да осигури заместваща електрогенерираща базова мощност от 3200 MW

през следващите години, въпреки тиражираните послания за промяна на горивната база на термичните централи в комплекс „Марица-изток";

✓ По отношение на въгледобива – държавата няма и не може да има техническа и финансова възможност да прекрати добива на лигнитни въглища през следващите няколко години. Акцентирано е и върху екологична криза, застрашаваща района в центъра на България, ако по линия на европейската „Зелена сделка" бъде преждевременно спряна работата на най-голямото въгледобивно дружество у нас – „Мини Марица-изток" ЕАД.

Освен предлаганите засега в публичното пространство идеи за спасяване на централата и въгледобива в района на „Мини Марица-изток" **„Проектиране и инсталиране на инсталация за газификация на въглищата"**, предложено от ръководството на БЕХ ЕАД; **„Търсене на подходящи подземни каверни за дълбочинно съхраняване на CO_2, емитиран от ТЕЦ-а, след проектиране и изграждане на инсталация за улавяне и компресиране на CO_2"**, предложено от ръководството на „Мини Марица-изток" ЕАД; **„Проектиране и изграждане на парогазови надстройки на съществуващите блокове в ТЕЦ-а"**, предложено от ръководство на ТЕЦ „Марица-изток 2" ЕАД.

В два от докладите, са представени и два други проекта - на д-р Йордан Янков - идеята за изграждане на **„Индустриален комплекс „Марица-изток"**, (включващ въглищни мини, въглищни централи, ВЕИ, химически заводи, ядрени малки модулни реактори), и на инж. Димитър Куюмджиев - **„Пречистване на въглища с водород"** (предлага се производство на композиционно течно наноклъстерно гориво, представляващо единна горивна система, създадена на основата на въглища и вода (ВВГ), и химически добавки. Прилагането на това гориво не изисква реконструкция на котлите).

Проф. д-р Костадин Щерев изнесе доклада **„Геотермалният потенциал на България - перспективи и препятствия за неговото разкриване, проучване и усвояване"**, в който посочва, че България притежава, но не усвоява добре своите собствени енергийни ресурси в сферата на геотермалната енергия.

Три доклада бяха посветени на газа. В своя доклад **„Газовото находище „Сакария" – от „game changer" до реалността"** доц. д-р Йордан Йорданов посочва, че е важно при проучване и разработване на дадено находище да се подхожда с реалистични очаквания и експертно. **"Диверсификацията неминуемо води до засилване на конкуренцията и съответно по-ниски цени."** е изводът от доклада на инж. Христо Казанджиев „100% диверсификация на газовите доставки. Да, ама не! В доклада **„Перспективи за газово обезпечаване на България - критичен анализ"** проф. д-р Георги Георгиев проследява добитите количества газ през последните 2 години и тенденциите в потреблението му в световен мащаб, откъдето се вижда доминиращата му позиция, като систематизира и специфичните за България проблеми и очаквания, свързани с проучванията, добива и транспортирането на газа.

Предвид значителния интерес към конференцията бе направено предложение тя да има следващо издание.

В периода 6-10 септември 2021 г. в хотел „Астор Гардън", к.к. Св. Св. Константин и Елена, гр. Варна, се проведе ***XVI Международна конференция по открит и подводен добив на полезни изкопаеми***, с главен организатор Научно-техническия съюз по минно дело, геология и металургия, с над 150 участници. Беше осигурено участие и онлайн. В програмата на конференцията бяха включени 48 доклада и 4 презентации, изнесени в рамките на три дни на една пленарна и седем тематични сесии.

Пленарната сесия започна със спомен за проф. дтн инж. Стоян Христов, дългогодишен почетен председател на Организационния комитет на конференцията. Проф. Георги Михайлов проследи богатия творчески и професионален път на една от най-крупните фигури от МГУ „Св. Ив. Рилски" и подчерта приноса на проф. Христов за изграждането и развитието на минерално-суровинния отрасъл.

В пленарната сесия бяха включени две презентации, посветени на годишнини - „100 години Каолин ЕАД -иновации и модернизиране", изнесена от д-р инж. Мирослав Маринов и „75 години списание „Минно дело и геология", изнесена от доц. д-р инж. Иван Митев, управляващ редактор на списанието. Той използва възможността пред многобройната аудитория да изрази дълбокото си уважение и благодарност към авторите и сътрудниците, партньорите, читателите и приятелите в един дълъг процес, в който страниците на „Минно дело и геология" запазват най-важните свидетелства за развитието, проблемите и успехите на бранша.

Дългогодишният член на НТС по МДГМ и участник в конференциите д-р инж. Павел Карачолов бе удостоен със званието Заслужил геолог на НТС по МДГМ.

В по-голямата част от докладите, са представени технологични постижения, рационални и оптимални решения, в областта на въгледобива, и техните автори са предимно членове на колектива на „Мини Марица-изток" ЕАД, за което са удостоени с награди.

Например, в доклада **„Технологично решение за отработване на зона със синклинално огъване на въглищните пластове в рудник „Трояново Север"** колегите инж. Ивайло Василев, инж. Ясен Чаушев, д-р инж. Павел Карачолов, инж. Илия Карагяуров и инж. Митко Донев е предложена технологична схема на засипване, осигуряваща устойчивостта на вътрешното насипище.

Инж. Иван Марков, инж. Александър Димитров и инж. Стоил Станев в своя доклад **„Едно решение за добив на въглища в зоната на скалното издигане, на втори откривен хоризонт, в рудник „Трояново 1"** мотивирано обосновават добиване на 70 хил. т. въглища допълнително при определени условия.

Проф. д-р Георги Стоянчев и доц. д-р Евгения Александрова, в своя доклад на тема **„Оценка на устойчивостта на бордовете на открит участък „Запад", рудник „Бела вода", Пернишки въглищен басеин"**, са представили разчети, които осигуряват устойчивостта за текущата година и изпълнението на планираните откривни работи.

В своя доклад **„Изследване на производствените показатели за работа на багер SRs 2000 в условията на рудник „Трояново – Север" с. Ковачево"** инж. Светла Костова, инж. Николай Петров и инж. Димитър Василев са проследили начина на планиране и методиката на пресмятане и следене на основните производствени показатели.

Инж. Красимир Кадифейкин, инж. Георги Владиславов и инж. Стилян Стоянов в доклада си **„Управление на качествените показатели на подаваните от рудник „Трояново – 3" въглища"** са доказали за пореден път ефективността на внедрената в р-к „Трояново-3" АСУК и осигуряване изискванията на потребителите.

В **„Приложение на специализирания софтуер PYTHAGORAS CAD+GIS за автоматизиране на маркшайдерските дейности в Мини „Марица-Изток" ЕАД – над 15 години успешна история"** д-р инж. Иван Калчев очерта ползата от използването му в текущи и специфични решавани задачи на маркшайдерските дейности.

Същият автор, предвид своите компетенции и възможности за извършване, в доклада си **„Геодезичен мониторинг на премествания и деформации на обекти от инженерната инфраструктура на повърхността за оценка на ефектите от прекратяване на експлоатацията на Мини Перник"** е описал развитието на проект, осигуряващ специализиран мониторинг който дава основание за избор на начин за опазване на обекти и съоръжения от вредното влияние на минните работи и последствията от спиране на експлоатацията.

На 28 октомври 2021 г. бе проведена онлайн ***Националната научно-техническа конференция „Управление и безопасност на хвостохранилища"***. С над 110 участника. Повечето доклади предизвикаха задълбочени дискусии и въпроси, особено доклади като: „Състояние на хвостохранилищата в България - минало и настояще. (Димитър Тошев, Тоньо Чолаков); „Действаща нормативна уредба, регламентираща редът за извършване на инспекции на съоръжения за минни отпадъци - хвостохранилища от категория „А" и категория „Б". (Георги Дачев), „Ускорено обезводняване и уплътняване на депониран хвостов материал чрез мъд-фарминг". (Цветан Дилов, Стоил Димитров); „Интегрирано съоръжение за съхранение на минни отпадъци на „Дънди Прешъс Металс Крумовград" ЕАД" (Калоян Славянов); „Мониторинг на хвостохранилище „Люляковица". (Стоил Трошанов, Владимир Додников); „Комплексни разрешителни на съоръженията на Мини Марица-изток ЕАД и прилагането на технологии за съвместно насипване на отпадъци от ТЕЦ и глини, получени при добива на лигнитни въглища". (Владимир Етов, Деница Славова); „Автоматизирани системи за наблюдение на деформационни процеси в инженерни съоръжения, свлачища и хвостохранилища". (Антонио Ангелов) и др.

В Националния конкурс за млади учени и специалисти от минното дело, геологията и металургията 2021 г., съгласно възприетите критерии актуалност, новост, приноси, методология, практическа приложимост, специфични резултати и показатели, бе отличена абсолвентката от спец. „Маркшайдерство и геодезия" инж. Веселина Ганева за доклада „Заснемане на обединени северни насипища в рудник 1 и рудник Север в „Мини Марица-изток" ЕАД по метода на въздушната фотограметрия и създаване на 3D модел на повърхността"

На 9 и 10 декември 2021 г. бе проведена дистанционно с платформата MS Teams Националната научна конференция с международно участие „Геонауки 2021", с главен организатор БГД, НТС по МДГМ и ГГФ на СУ "Св. Климент Охридски" със съдействието на Геологически институт на БАН, Институт по минералогия и кристалография при БАН, МГУ "Св.

Иван Рилски", и НМ "Земята и хората". Тя бе посветена на 90 години от рождението на акад. Тодор Николов, един от най-ярките и уважавани учени геолози и палеонтолози в България и по света.

На проведената на 11 февруари 2021 г. кръгла маса по въпросите на декарбонизация на икономиката и зеления преход, проведена онлайн режим, участие взе нашият колега инж. Щерьо Щерев (Зам. Председател на НТС по МДГМ).

В срещата участваха активно представители на Европейската комисия и Европейската инвестиционна банка за предоставяне на актуална информация за законодателството и процесите в Европейския съюз. Активно участва и Франс Тимерманс - заместник-председател на Европейската комисия. Както се очакваше, "зелените" активисти, ВЕИ-собствениците и европейските участници пледираха за бързото затваряне на ТЕЦ на лигнитни въглища, защото били едни от най-замърсяващите в Европа. Представителите на синдикатите, според инж. Щерьо Щерев, са били пасивни и неубедителни в изказванията си в защита на Комплекса Мини Марица-изток. Несъмнено, нашият колега се обявява категорично в защита на Комплекса, както в регионален така и в национален план, но за съжаление е бил прекъснат от водещия на десетата минута при регламент на изказване от 20 мин, когато е поискал да зададе няколко въпроса на Франс Тимерманс.

На 18.05.2021г. е проведена конференция, свързана със Зелената сделка, организирана от НТС по транспорта, в която участваха членове и на нашата асоциация. Докладът на тема **"Няма идеални източници на енергия"**е изнесен инж. Щерьо Щерев. През 2021 година инж. Щерьо Щерев със съавтор инж. Иван Арсениев, регулярно публикуваха от името на НТС по МДГМ статии и доклади в пресата и в електронни сайтове в защита на въгледобива и стабилизиране на Мини Марица-изток ЕАД, чрез изграждане на индустриален химически комплекс за улавяне и преработване на емисиите на CO_2 от ТЕЦ в продаваеми продукти. Реализирането на проекта гарантира откриването на нови работни места, намаляване на емисиитв на CO_2, комплексно намаляване на себестойноста на произвежданата ел. енергия, повишаване данъчните приходи в бюджета на държавата, запазване на относително високия стандарт на живот в областите Стара Загора, Сливен, Ямбол, Хасково и ще ограничи емиграцията на млади семейства. Публикациите стигнаха и до Президенството, Министерския съвет и Министерството на енергетиката.

И през миналата година, основно по икономически съображения, УС взе решение и да не бъдат командировани членове на АБВ на мероприятия у нас и в чужбина.

Участие отбелязахме и в Научната сесия на 64-тата Международна научна конференция на МГУ „Св. Иван Рилски“ на 22.10.2021 г., която се проведе при свободен достъп, в платформата ZOOM.

За настоящата 2022 год., след обсъждане (протокол № 51/17.05.2021 г.) в УС на актуалното състояние на въгледобивния сектор, извършената работа досега и направените предложения от нашите членове ви предлагаме План за дейността на Сдружение с нестопанска цел в обществена полза Асоциация „Български въгледобив” (прилага се отделно).

Отчетът е приет с протокол № 51 / 17.05.2021 год. г. на заседание на Управителния Съвет на Асоциация „Български въгледобив”.

Председател на УС на Асоциация „БВ”:

(проф. д-р Станислав Топалов)